

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-000

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

183.

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2017. december 22-i ülésére

Tárgy: Pápa Város Önkormányzata Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálata

Előadó: Dr. Áldozó Tamás polgármester
Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

PÁPA VÁROS POLGÁRMESTERE

8500 PÁPA, Fő u. 5.

Tel: 89/515-018

Fax: 89/515-083

E-mail: polgarmester@papa.hu

Tisztelt Képviselőtestület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. § (1) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a) a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az SzCsM 111/A. § (4)-(5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

Pápa, 2017. december 10.

Dr. Áldozó Tamás
polgármester

HATÁROZAT

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete Pápa Város Önkormányzatának felülvizsgált Szolgáltatástervezési Koncepcióját elfogadja.

Utasítja a Polgármestert, hogy a koncepció végrehajtásáról, illetve a soron következő felülvizsgálatról gondoskodjon.

Határidő: folyamatos, illetve 2019. december 31.

Felelős: Dr. Áldozó Tamás polgármester
Benecz Rita emberi erőforrás osztályvezető

Pápa Város Önkormányzatának
SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJA

2017.

B E V E Z E T Ő

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt) 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 111/A. § (1) bekezdése alapján a szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősök, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

I.

CÉLOK, FELADATOK, ALAPELVEK

I. 1. A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- a szociális szolgáltatások alapelveinek, irányának, céljainak meghatározása, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, átalakítása során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások további szereplőit;
- azoknak a konkrét célkitűzéseknek a részletezése, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesíteni kíván;
- elősegíteni a szociális törvény által meghatározott feladatok ellátását.

I. 1.1. Fő célkitűzése:

- a szociális szolgáltatások kerüljenek közelebb az ellátottakhoz;
- hangsúlyosabbá váljon a saját környezetben történő gondozás;
- az egyházak, civil szervezetek, vállalkozások és önkéntesek részvételének megerősítése a szociális ellátásokban.

I. 2. A koncepció feladata, hogy:

- elősegítse a Szt. által előírt, teljes körű szociális szolgáltatási rendszer működtetését;
- információkat biztosítson egyéb fejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- információt adjon a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára;
- tartalmazza azokat a területeket, amelyeket az önkormányzat befolyásolni kíván;
- kijelölje azokat a lakossági szükségleteket, amelyek kielégítését az önkormányzat saját felelősségkörébe utal.

I. 3. Alapelvek és értékek

- Mindenkinek joga van az emberhez méltó életre, ennek érdekében minden jogosult számára biztosítani kell az Alaptörvényben és a szociális törvényben rögzített szociális jogok érvényesítését.

- A rászorulóknak nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára való tekintet nélkül jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.
- Az önkormányzati szociálpolitikában a szociális biztonság megteremtésére kell törekedni annak érdekében, hogy a jogosultak ne maradjanak ellátás nélkül.
- Az önkormányzat és szociális intézményei feladata az ellátást igénylők szociális biztonságának megteremtése, figyelembe véve az önkormányzat lehetőségeit. Minden segítséget meg kell adni, hogy a gondozásban részesülő minél tovább saját lakásában élhessen.
- A szociális szolgáltatások és ellátások középpontjában az egyénnek, a családnak és ezek szociális egyensúlya helyreállításának kell állnia.
- Az önkormányzat kiemelt feladata az egyenlőtlenségek mérséklése, a szociális biztonság megteremtése és a szegénység okozta nehézségek enyhítése.
- A szociális szolgáltatásokat és ellátásokat differenciáltan kell nyújtani annak érdekében, hogy mindenki olyan szolgáltatásban és ellátásban részesüljön, amit szükségletei indokolnak, a jogosult ott és attól a szervezettől kapja a támogatást, ahol számára ez legmegfelelőbb, szem előtt tartva az emberközpontú gondoskodást.
- Az egészségügyi és szociális ágazat szervezeti felépítésénél, az ellátási és gondozási szolgáltatások biztosításánál figyelembe kell venni az idős személyek sajátos igényeit, ide értve az idős korra jellemző betegséget, kezelésére szolgáló gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök, gyógyfürdő ellátás megszervezésének lehetőségét anyagi helyzetükkel összhangban.
- Az idős személyeknek joguk van az egészséges életkörülményekhez és életvitelhez, koruknak és állapotuknak megfelelő színvonalú egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatáshoz, szociális gondozáshoz.

II. HELYZETELEMZÉS

II. 1. Pápa város demográfiai adatai

Pápa város területe 91,62 km².

II. 1. 1. Lakónépesség életkor és nemek szerinti megoszlása

Korcsoport	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
0-14 éves	4976	4878	4780	4560	4364	4291	4296	4554	4563	4541
15-64 éves	22985	22577	22649	21948	22081	21876	21596	21080	21609	21346
64-x	5119	5162	5235	5561	5217	5284	5376	5556	5442	5531
Összesen	33080	32617	32664	32069	31662	31451	31268	31190	31614	31418

Nem	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
nő	17345	17028	17105	16718	16536	16430	16404	16361	16597	14901
férfi	15735	15589	15559	15351	15126	15021	14864	14829	15017	16517
Összesen	33080	32617	32664	32069	31662	31451	31268	31190	31614	31418

II. 1.2. Öregedési index

Statisztikai mutatószám, amely azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást, pl. az öregedési index növekszik, ha az össznépességen belül emelkedik az időskorúak száma, az index csökken, ha emelkedik a születések száma és a 14 év alatti korosztály száma. Egy adott területi egység népességének korösszetételében - így az öregedési indexében is - változást okoznak a ki- és beköltözések, a lakóhely változtatások is.

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
102,8	105,8	109,5	121,9	119,5	123,1	125,1	122	119,2	121,8

II. 2. Köznevelési intézmények

Intézmény neve	Fenntartó	2017/2018. tanévre beírt létszám
ÓVODÁK		
Pápai Városi Óvodák	Pápa Város Önkormányzata	138
Pápai Városi Óvodák Erzsébetvárosi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	90
Pápai Városi Óvodák Fáy András lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	112
Pápai Városi Óvodák Huszár lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	138
Pápai Városi Óvodák Kéttornyúlaki Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	27
Pápai Városi Óvodák Nátuskerti Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	100
Pápai Városi Óvodák Tapolcafüi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	18
Pápai Városi Óvodák Tökerti Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	71
Pápai Városi Óvodák Vajda Péter lakótelepi Tagóvodája	Pápa Város Önkormányzata	93
Szent Anna Római Katolikus Óvoda	Veszprémi Érsekség	108
Édenkert Pápai Református Óvoda	Pápai Református Egyházközség	96
ÁLTALÁNOS ISKOLÁK		
Vajda Márta Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI	Pápai Tankerületi Központ	137 ebből 8 óvadás
Pápai Erkel Ferenc Ének-Zenci Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	436
Munkácsy Mihály Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	475
Tarczy Lajos Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	513
Pápai Weöres Sándor Általános Iskola	Pápai Tankerületi Központ	321
Szent István Római Katolikus Általános Iskola	Veszprémi Érsekség	364
Gyurátz Ferenc Evangélikus Általános Iskola	Pápai Evangélikus Egyházközség	221

KÖZÉPFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK		
Pápai Szakképzési Centrum Acsády Ignác Szakképző Iskolája	Nemzetgazdasági Minisztérium	413
Pápai SZC Jókai Mór Közgazdasági Szakgimnáziuma és Kollégiuma	Nemzetgazdasági Minisztérium	417
Batthyány Lajos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakgimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	Földművelésügyi Minisztérium	438
Pápai Petőfi Sándor Gimnázium	Pápai Tankerületi Központ	407
Türr István Gimnázium és Kollégium	Pápai Tankerületi Központ	560
Pápai Református Kollégium Gimnáziuma és Művészeti Szakgimnáziuma	Dunántúli Református Egyházkerület	322
FELSŐFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK		
Pápai Református Teológiai Akadémia		

II. 3. Egészségügyi ellátórendszer

II.3.1. Egészségügyi alapellátás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének önkormányzati rendelete alapján a városban

- 12 felnőtt háziorvosi körzet,
- 6 házi gyermekorvosi körzet és
- 6 fogorvosi körzet,
- 10 területi védőnői körzet,
- 6 iskolai védőnői és
- 10 iskolaorvosi körzet került kialakításra.

Az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés alapján a háziorvosok az egészségügyi alapellátás körében gondoskodnak a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, valamint kötelesek részt venni a hétközi, hétvégi, ünnepnap és munkaszüneti napi ügyeleti szolgálatban.

II.3.1.1. Ügyeleti ellátás

A gyermekorvosi ügyelet hétköznap 16.00-20.00 óráig, hétvégén, munkaszüneti napon 08.00-12.00 illetve 15.00-20.00 óráig tart. A fennmaradó, rendelési/rendelkezésre állási időn kívül, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő gyermekosztálya látja el a betegeket megállapodás alapján.

A felnőtt/központi ügyelet hétköznap 16.00-08.00 óráig, hétvégén, munkaszüneti nap 24 órában működik.

II.3.1.2. Területi és iskolavédőnői ellátás

A városban 10 védőnői körzet került kialakításra, minden körzet betöltött. A területi védőnő feladata a várandós anyák gondozása, a születéstől az általános iskolai tanulmányok megkezdéséig a kisgyermek gondozása, tanácsadás kismamáknak, óvodákban szűrővizsgálatok végzése, életkorhoz kötött védőoltások szervezése, lebonyolítása, jelentések elkészítése.

A védőnők feladataikat önállóan végzik, de együttműködnek a házi gyermekorvosokkal, iskolaorvosokkal, szülész-nőgyógyászokkal, gyermekjóléti és családvédelmi szolgálatokkal.

A városban 6 iskolavédőnői körzet működik. Az iskolavédőnők a 6-18 éves évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban tanulók megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt. Közreműködnek az iskolai egészségfejlesztési programokban és szervezésében, ellátják a tanulók védőnői szűrővizsgálatát, szervezik az iskolaorvosi vizsgálatokat, iskolai kampányoltásokat, szükség esetén kapcsolatot tartanak a szülőkkel.

II.3.2. Felvilágosító programok, egyéni tanácsadás

Az alapellátás dolgozói minden jelentős városi rendezvényen jelen vannak ingyenes egészségmegőrző és prevenciós szűrésekkel. A védőnők folyamatosan rendeznek a lakosság számára felvilágosító programokat. A területi védőnők tavasszal és ősszel szülésre felkészítő tanfolyamot szerveznek, baba-mama klub működik a Vajda P. ltp-i tanácsadóban és a Kópé-Várban.

Pápán 24 órás, ingyenesen hívható telefonos lelkisegély-szolgálat működik, ahol képzett, önkéntes szakemberek nyújtanak tanácsot az őket megkeresőknek.

A városban olyan csoportok, egyesületek is működnek, amelyek valamilyen betegségcsoportból felgyógyultakat tömörítenek egy közösségbe (pl. emlőműtöttek, stoma-klub, mozgássérültek klubja). Ezek a klubok a rendezvényeikre háziorvosokat, szakorvosokat, egészségügyi szakembereket hívnak meg, akik segítik a megfelelő lelki feldolgozási folyamatokat is.

II.3.3 Fekvőbeteg ellátás

A város és a térség fekvőbeteg és járóbeteg szakellátását a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő látja el a következő struktúrában:

Osztály	Ágyszám
Belgyógyászat	60
Sebészet	29
Fül-orr-gégész	12
Gyermekgyógyászat	15
Szülész-nőgyógyászat	15 (10+5)
Intenzív Terápiás Osztály	6
Sürgősségi Betegellátó Osztály	4
Szemészet, Urológia (egynapos ellátás)	0
Ápolási	75
Krónikus	30
Mozgásszervi rehabilitáció	30
Aktív összesen	141
Krónikus összesen	135
Nappali kórház (mozgásszervi)	12

Elbocsátott fekvőbetegek (fő)

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
10710	10420	9954	9310	10078	9853	9190	9028	9227	9191

II. 4. Foglalkoztatottsági helyzet

II. 4.1. A nyilvántartott álláskereső (fő) Pápa városban

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
január	1362	1471	1679	2202	2037	1847	1786	1264	900	755	508
február	1483	1494	1945	2350	2163	1890	1841	1505	970	708	550
március	1513	1439	2086	2329	2000	1732	1870	1173	1054	849	751
április	1428	1397	2151	2179	1914	1721	1712	1120	905	686	476
május	1389	1352	2132	2069	1836	1592	1591	1169	785	604	448
június	1064	1398	2113	1992	1725	1554	1505	1011	814	588	434
július	1412	1380	2182	2045	1771	1599	1512	981	850	625	456
augusztus	1417	1432	2210	2050	1820	1585	1543	973	854	575	419
szeptember	1406	1460	2126	1973	1712	1525	1488	897	880	543	399
október	1381	1410	2075	1901	1615	1487	1406	860	813	520	
november	1346	1423	2129	1904	1512	1568	1350	867	762	531	
december	1346	1533	2052	1909	1575	1646	1308	808	707	498	

http://nfsz.munka.hu/engine.aspx?page=afsz_stat_telepules_adatok_2017

II.4.2. A munkaképes korú népesség (15-64 évesek) és a relatív mutató* Pápa városban január 1-jén

Év	Nyilvántartott álláskereső fő	365 napnál hosszabb ideje álláskereső	Munkaképes korú népesség	Relatív mutató
2007	1362	275	21549	6,32
2008	1471	377	21481	6,85
2009	1679	429	21508	7,81
2010	2202	675	21429	10,28
2011	2037	764	21280	9,57
2012	1847	403	21118	8,75
2013	1786	434	20910	8,54
2014	1264	318	21876	5,78
2015	707	178	21649	3,27
2016	498	115	21470	2,32
2017	508	115	21187	2,40

http://nfsz.munka.hu/engine.aspx?page=afsz_stat_telepules_adatok_2017

*a nyilvántartott álláskereső a munkavállalási korú népesség %-ában

II. 4.3. Aktív korúak ellátásában részesülők

Év	Fő	Nemek szerinti megoszlás		Életkor szerinti megoszlás		
		nő	férfi	18-29 év	30-45 év	45 év felett
2007.	417	206	211	107	160	150
2008.	505	232	273	131	201	173
2009.	623	305	318	168	264	191
2010.	911	415	496	260	314	337
2011.	864	397	467	247	298	319
2012.	721	312	409	232	286	203
2013.	625	311	314	124	197	304
2014.	399	195	204	82	11	306
2015.	413	187	226	86	140	187
2016.	436	247	189	67	139	230

II. 4.4. Aktív korúak ellátásában részesülők közül közfoglalkoztatásban résztvevők

Év	Fő	Nemek szerinti megoszlás		Életkor szerinti megoszlás		
		nő	férfi	18-29 év	30-45 év	45 év felett
2007.	62	40	22	15	30	17
2008.	89	49	40	24	60	5
2009.	187	56	131	49	118	20
2010.	258	133	125	86	92	80
2011.	460	221	239	151	164	145
2012.	365	175	190	120	132	113
2013.	339	159	180	58	122	159
2014.	387	169	218	75	122	190
2015.	357	149	208	51	139	167
2016.	262	130	132	49	61	152

III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK

III.1. Egyesített Szociális Intézmény férőhelyei, szolgáltatásai

Megnevezés	Telephely címe	Engedélyezett létszám	Kihasználtság
Idősek Otthona	Pápa, Barát u. 3.	49	98,66 %
Idősek Otthona	Pápa, Barát u. 4-6.	15	97,61
Idősek Otthona	Pápa, Teveli út 3.	31	98,48
Idősek Otthona	Pápa, Vörösmarty u. 12.	42	98,24
Idősek Otthona összesen:		137 férőhely	98,37
Idősek Klubja	Pápa, Barát u. 4-6.	40	28,72
Időskorúak Gondozóháza	Pápa, Barát u. 4-6.	20	93,99
Fogyatékosok Nappali Intézménye	Pápa, Komáromi út 14.	20	86,55
Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása	Pápa, Arany J. u. 4.	28	77,82

III.2. Szociális alap- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők

Megnevezés	Igénybe vevők száma 2017. október 31.
Étkeztetés	267 fő
Házi segítségnyújtás	149 fő
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (állami feladat, megállapodás útján ellátott)	156 fő
Támogató szolgáltatás	45 fő
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	2049 fő
Család- és Gyermekjóléti Központ	766 gyermek

IV.

EGYHÁZAK, ALAPÍTVÁNYOK, CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESÉK

A városban a történelmi egyházak mindegyike, továbbá több kiscsúszház is jelen van és aktívan részt vesz a szociális ellátásokban.

A Katolikus egyház négy plébániát működtet a városban (Szent Benedek, Fő téri, Kálvária és Szent Anna) mindegyike jelentős segítő munkát végez, étel- és ruhaadományt, illetve egyéb felajánlásokat közvetít a rászorulóknak. Szijártó László atya a Veszprém Főegyházmegyei Karitasz igazgatójaként az egyház megyei segítő tevékenységét irányítja. A tavalyi évben kályhát (4 db), illetve pelenka adományt (4 család több hónapos szükséglete) adományoztak a rászorulóknak a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ajánlásával.

A **Szent Anna Római Katolikus Plébánia** az elmúlt évben karitatív célokra (gyógyszer, tüzelő, mosószert és étel- és ruhaadományt) jelentős összeget fordított egyrészt a plébánia költségvetéséből, másrészt a Szent Antal perselyből.

Napi rendszerességgel 10-12 családot segítenek étel- és ruhaadománnyal, amelyet a plébánián osztanak ki. Hetente több alkalommal kapnak meleg ételt a Boszorkánykonyha étteremből, melyet szintén a plébánián osztanak ki a rászorulóknak. Használt ruhát, bútortárgyat és háztartási gépeket gyűjtenek a hívek felajánlásából, amelyekből a családokat támogatják.

A Szent Erzsébet-napi jótékonyági műsor bevétele karitatív céllal a szegények megsegítését szolgálja. A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉS) pápai csoportja Jézus Krisztus képviselőjét valósítja meg az élet minden területén, a Kamillánus Család pápai csoportja mozgáskorlátozott gyermekeknek tart karácsonyi ajándékozással egybekötött műsort.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** (Teuton lovagok) képviselői az elmúlt években többször szállítottak nagyobb mennyiségű adományt a városban élő rászorulóknak (bébiétel, bébiital, tápszer, müzli, textil, cipő, ruházat), melyek kiosztásában a családgondozók működtek közre.

Kimutatás bébiétel adományról

Étel- és ruhaadomány osztásának időpontja	2014.	2015.	2016.	2017.
Átvett csomagok száma	178	129	1629	736
Családok száma	146	104	1147	444
Családtagnak száma	233	187	1835	710

A bébiételekből a város bölcsődéi, óvodái, a Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő, valamint a fogyatékkal élő személyeket gondozók, illetve a daganatos betegek részesülhetnek.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-dunántúli Régió Pápai Csoportja** rendszeres tevékenység keretében az Árok u. 13. szám alatti raktárban minden hétfőn 9-10 óra között krízis ügyeletet tart. Itt ruhát, játékot, babakocsit, gyógyászati segédeszközöket kaphatnak a rászoruló. Élelmiszer adományt a felajánlások erejéig tudnak adni.

A Pápa, Eötvös u. 21. szám alatti Ifjúsági Centrum irodájukban szeretetklubot működtetnek egyedülálló nyugdíjasoknak heti egy alkalommal, hétfő délutánonként.

Másfél éve ugyanitt szervezik meg a Kultúrkuckó nevezetű programjukat, ahol a rászoruló számára nyújtanak kulturális élményeket.

Egy másik szolgáltatásuk keretében a már elolvasott könyvét egy másikért cserébe bárki leadhatja. Könyvtára 3000 kötettel rendelkezik, biztosítva a kölcsönzés lehetőségét.

Rendszeresen szerveznek családi programokat is, illetve kérésre különböző rendezvényekre kitelepülnek gyermekprogramokkal.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartja és működteti támogató szolgálatát, amely jelenleg 47 főt segít. Ennek központja Pápa, Szent László u. 13-15 szám alatt található.

Az Egyesített Szociális Intézmény a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat veszprémi Befogadás Házával** kötött együttműködési megállapodás értelmében mozgó orvosi szolgálatot biztosít a Pápan élő hajléktalanok részére, hetente egy alkalommal csütörtökönként.

A **Pápai Református Egyházközség** karitatív tevékenység keretében az idősek otthonának telephelyein, havonta egy alkalommal, a kórházban heti rendszerességgel istentiszteletet tart. Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat működik, amelynek szervezésében és gondozási munkájában a gyülekezet tagjai is részt vesznek.

Szerepet vállaltak az „Enni adok, Enni kapok” élelmiszer adományozó akció propagálásában, (a pápai Piacon található dobozba élelmiszert lehet elhelyezni, amiből a rászoruló térítésmentesen vehetnek ki).

A hajléktalan szálló lakói részére karácsonykor tartós élelmiszerekből összeállított ajándécsomagot készítenek, ruhaadományokat gyűjtenek.

A **Református Nőszövetség Gyülekezete** rendszeres lelki támogatást nyújt, áhitattal és szeretetvendégséggel várja a városban élő hajléktalanokat.

A **Pápai Evangélikus Egyházközség** karitatív és szociális jellegű tevékenysége keretében havonta egy alkalommal és egyházi ünnepnapokon az idősek otthonaiban tesz látogatást.

Minden hétfőn és egyházi ünnepnapokon a kórházban istentiszteletet tartanak, emellett vasárnaponként rendszeresen, keddenként pedig alkalmanként a betegszobákban látogatja meg a lelkész a betegeket.

A **Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet** a Pápa Város Önkormányzatával kötött feladat-ellátási szerződés alapján 14 pápai lakóhelyű személy részére folyamatosan biztosít teljes körű ellátást a gyülekezet által fenntartott anyaoththonban, valamint rendszeresen juttat élelmiszert és ruhaadományt a rászoruló családok részére.

A **Magyar Vöröskereszt Pápai Területi Szervezete** a városban és a kistérségben élőknek az alábbi támogatásokat nyújtja:

- lehetőségekhez mérten ruhaneműk és tartós élelmiszerek biztosítása a hozzájuk fordulóknak,
- ünnepek alkalmával adományok gyűjtése.

Fentiek túl a katasztrófavédelemmel együttműködve, novembertől márciusig átmeneti krízishelyzetet kezelnek, valamint további ellátásig meleg ruhát, élelmet, teát biztosítanak.

A **Pápai Nagycsaládosok Közhasznú Egyesületének** célja az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációjáért érzett felelősség erősítése, nagycsaládosok sajátos érdekeinek képviselése. Működésük finanszírozásának érdekében rendszeresen szakmai pályázatok nyújtanak be.

A **Nehéz Légi Szállító Ezred** pénzbeli adománnyal támogatja az Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítását „Az Időskorúak szociális ellátása” Alapítványon keresztül.

A **Boeing Hungary Inc Pápa City** pénzbeli adománnyal támogatja az Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítását „Az Időskorúak szociális ellátása” Alapítványon keresztül. 2016 évben 2000 dollár azaz 1.273.431 forint támogatást nyújtott. A házi segítségnyújtás tárgyi feltételeinek javítása érdekében 1 db robogó vásárlását, az idősek otthona tárgyi feltételeinek javítására 1 db EKG gép megvásárlását, a Barát u. 3. szám alatti Idősek Otthona női osztályának korszerűsítését, a függönyök cseréjét a kuratórium elfogadta.

2017. évben nyújtott 6.000 dollár támogatásból az Idősek Otthona részére ágyterítő és ágyneműt vásároltak, valamint a Barát u. 4-6. szám alatti Idősek Otthona telephelyén 2 db emeleti lakószoba padozatszerelése valósult meg.

A pápai székhelyű **Cargill Takarmány Zrt.** partneri kapcsolatok kiépítésével és az önkéntesek erőfeszítéseivel kombinált adományokkal segíti a helyi közösségeket. A cég és alkalmazottai által vezetett csoportok támogatják a helyi közösségekhez tartozó civil és nonprofit szervezeteket. Pénzbeli támogatást nyújtottak a Városi Óvodák, az Egyesített Szociális Intézmény részére és az Erzsébet városrészi játszótér felújításához. Önkéntes munkát is végeztek, lefestették a Vörösmarty Otthonház utcafronti kerítését.

Az Egyesített Szociális Intézmény 2015. és 2016. évben is több alkalommal kapott **Schwetzingen** testvérvárosból gyermek és felnőtt ruházatot, gyermekjátékokat, kerékpárokat, iskolai felszereléseket, lábbelit, egyéb textiliát, babakocsikat, gyermeküléseket, gyógyászati segédeszközöket, melyet a rászorulóknak juttattak el a családgondozók.

Kampenből 2016-2018. évre 45.000 euro támogatást kapott az intézmény, melyből házi segítségnyújtáshoz 4 db robogót, Idősek Otthona telephelyeire 30 db betegágyat, egyéb bútorokat és televíziót vásároltak. Megvalósulhatott a Barát u. 3. Idősek Otthona női osztályán a padozatszerelése, a Barát u. 9. szám alatti irodai székek beszerzése, kárpitozása. Az Időskorúak Gondozóházába informatikai eszközöket vásároltak.

Egyre szélesedő teret kapott az intézmény életében az **önkéntes munka**. Több civil szervezettel, költségvetési szervvel is kapcsolatban állnak, pl. a Civilszerviz Közösségfejlesztő Közhasznú Egyesülettel, a Dunántúli Cigányság Felemelkedéséért Közhasznú Egyesülettel, a Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi-Érdekképviselői Egyesületével, emellett magánszemélyek is végeznek önkéntes munkát.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése keretében 5 közép fokú köznevelési intézménnyel kötött együttműködési megállapodást az intézmény. Az önkéntes munkát vállalkók megismerhetik a szociális ellátórendszert és megtapasztalhatják az önzetlen segítségnyújtás örömeit. Évente 25-30 diák tölti le az intézményben a kötelező óraszámot.

V.
IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY

Az időskorúak szociális ellátásáért Alapítvány az alábbi támogatásokat nyújtotta:

Év	Támogatási cél	Támogatás összege
2013.	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	250.000,- Ft
	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	800.000,- Ft
	4 db benzines kerékpár, 1 db használt kismotor szociális gondozóknak	700.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény számítógépparkjának korszerűsítése	1.000.000,- Ft
	Fogyatékosok nappali intézményének korszerűsítése, szabadidős programok megvalósítása	480.000,- Ft
2014.	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	100.000,- Ft
	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	400.000,- Ft
	Karácsonyi csomag vásárlása az ellátottaknak	260.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítása	470.000,- Ft
	1 fő gyógytornász megbízási díjának támogatása a Fogyatékosok Nappali Intézményében	330.000,- Ft
2015.	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	800.000,- Ft
	Karácsonyi ajándécsomagok az ellátottak részére	350.000,- Ft
	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	350.000,- Ft
	1 fő gyógytornász megbízási díjának támogatása a Fogyatékosok Nappali Intézményében	330.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítása	570.000,- Ft
	Hajléktalanok Átmeneti Szállásán antennarendszer kiépítése	670.000,- Ft
	Idősek Otthona férfiosztály lakószobáinak parketta cseréje, terápiás eszközök és textíliák vásárlása	2.350.000,- Ft
2016.	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	700.000,- Ft
	Karácsonyi ajándécsomagok az ellátottak részére	350.000,- Ft
	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	300.000,- Ft
	1 fő gyógytornász megbízási díjának támogatása a Fogyatékosok Nappali Intézményében	330.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítása	5.213.426,- Ft
	Fogyatékosok Nappali Intézménye kirándulás autóbuzsköltsége	150.000,- Ft
2017.	Szakmai nap, szakmai továbbképzések támogatása	700.000,- Ft
	Karácsonyi ajándécsomagok az ellátottak részére	350.000,- Ft
	Kampen partnervárossal történő tapasztalatcsere költségeinek támogatása	300.000,- Ft
	1 fő gyógytornász megbízási díjának támogatása a Fogyatékosok Nappali Intézményében	330.000,- Ft
	Egyesített Szociális Intézmény tárgyi feltételeinek javítása	5.213.426,- Ft
	Fogyatékosok Nappali Intézménye kirándulás autóbuzsköltsége	150.000,- Ft

VI. A VÁROS SZOCIÁLPOLITIKÁJÁNAK FŐBB JELLEMZŐI

Az Szt. a jelentkező igényeknek és követelményeknek úgy kívánt eleget tenni, hogy elsősorban a rászorultsági alapon nyújtható, célzott támogatások rendszerét építette ki. A támogatásokon keresztül a családokra koncentrál, de rögzíti az egyén, a családok és a helyi közösségek felelősségét is. Szélesítette a nem állami szereplőknek a szociális ellátó rendszerhez való kapcsolódásának lehetőségeit.

A helyi önkormányzat rendeletében meghatározta a rászorultságtól függő ellátások feltételeit. Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete megalkotta a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló, valamint a Pápa városban biztosítható személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybe vételének rendjéről, a fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló önkormányzati rendeleteit, melyeket a törvényi változások és a lehetőségek függvényében rendszeresen felülvizsgál és szükség esetén módosít.

Az Szt. felhatalmazást ad a települési önkormányzatok részére, hogy rendszeres és rendkívüli települési támogatást állapítson meg, emellett saját költségvetése terhére **egyéb ellátási formákat határozzon meg.** Ezek közé tartozik a **temetési kölcsön, háztartási hulladékra vonatkozó díjkedvezmény, gyermekétkeztetési kedvezmény és tankönyvtámogatás.**

Pápa Város Önkormányzata gondoskodik az intézményhálózat kiépítéséről és működtetéséről. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások esetében az alapellátási feladatok mellett biztosítja a szakosított ellátásokat is. **Ellátja a kötelező feladatokon túl az idők otthonának működtetését.** Az intézményhálózat egymásra épülő – a fokozatosság elvét szem előtt tartva – átjárható.

Pápa városban a szociális alap- és szakosított ellátásokat, valamint a gyermekjóléti alapellátásokat az **Egyesített Szociális Intézmény integrált formában** látja el. Feladatának tekinti a működési területén élő egyének, családok, csoportok, közösségek szociális és mentális szükségleteinek feltárását és a megoldás elősegítését. Elősegíti a családban a sérült vagy hiányzó funkciók helyreállítását. Nyitott intézményként működik, a segítségre szoruló személy vagy család közvetlenül igénybe veheti.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya határozattal jegyzi be az engedélyest a szolgáltatói nyilvántartásba.

VII. AZ ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK HELYZETE

VII. 1. Pénzbeli és természetbeni ellátások

Az önkormányzat szociális ellátó rendszerét úgy alakította ki, hogy mindenki számára jogosultságának megfelelő ellátást tudjon biztosítani.

VII.1.1. Központi költségvetés terhére megállapított támogatási formák

a) Rendszeres települési támogatások:

- települési gyógyszer-támogatás
- települési lakhatási támogatás
- települési ápolási támogatás

b) Rendkívüli települési támogatás

c) Egyéb támogatások

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

VII.1.2. Önkormányzat saját költségvetése terhére megállapított egyéb támogatási formák

- tankönyvtámogatás
- gyermekétkeztetési kedvezmény
- temetési költsön
- háztartási hulladékra vonatkozó díjkedvezmény

A rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokra vonatkozó 2017. évi adatokat a 2. melléklet tartalmazza.

VII. 2. Szociális alapszolgáltatások

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi vagy mentális állapotukból, valamint más okból származó problémáik megoldásában. A rászorulóknak – indokolt esetben – 2-3 szolgáltatást is nyújt az intézmény.

VII. 2.1. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

A szociális rászorultság feltételeit a települési önkormányzat rendeletében szabályozza.

VII. 2.2. Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy - a szociális segítség tevékenységeit is magába foglaló - személyi gondozást kell nyújtani.

Szociális segítség keretében biztosítani kell a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést, a háztartási tevékenységben való közreműködést, a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást, szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását, valamint a gondozási és ápolási feladatok elvégzését.

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szociális segítség biztosítása esetén személyi gondozási feladatok ellátása válik szükségessé, a gondozási szükséglet vizsgálatát ismételten el kell végezni, ha pedig szakápolási feladatok ellátása indokolt, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Házi segítségnyújtás esetében a gondozási szükséglettel nem rendelkező személy is ellátható, ha az ellátást igénylő vagy a térítési díjat megfizető más személy írásban vállalja a szolgáltatási önköltséggel azonos mértékű személyi térítési díj megfizetését.

VII. 2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** alapszolgáltatás biztosítása 2013. július 1-jétől állami feladat, melynek ellátására a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szerződést kötött Pápa Város Önkormányzatával, így a feladatot továbbra is az Egyesített Szociális Intézmény látja el. Az ellátási terület kiterjed Bakonyjákó és Farkasgyepű települések közigazgatási területére is.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a házi segítségnyújtás kiegészítéseként működik, készenléti formában. Célja a saját otthonukban élő, egészségi és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időszerű vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízis helyzetek elhárítása. A készülékek karbantartása folyamatosan történik. Jelenleg 135 készülék áll rendelkezésre.

VII. 2.4. Támogató szolgáltatás

A **támogató szolgáltatás** célja a fogyatékos személy saját lakóhelyén, lakókörnyezetében való segítése, életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli szolgáltatások, közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint - önállóságának megőrzése mellett - a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

A szolgáltatás feladata a fogyatékoság jellegének megfelelően:

- Személyi segítség, amely segíti az egyén testi, lelki, szellemi fejlődését, ellátja a személy körüli teendőket, ötvözve a házi segítségnyújtás és otthoni szakápolás elemeit, de ennél több, mivel a művelődési, sportolási, szórakozási igények kielégítésében is segít.
- Személyi szállítás biztosítja a közszolgáltatást nyújtó intézményekbe való eljutást.
- Információnyújtás-tanácsadás középpontjában az önálló, önrendelkező életvitelhez szükséges információk közvetítése áll, hogy ezzel is segítse a fogyatékos embert és környezetét annak érdekében, hogy a szolgáltatás igénybevevőjének biztonságát, rehabilitációját, rehabilitációját és társadalmi életbe való részvételét előmozdítsa.

Pápa Város Önkormányzatának Képviselőtestülete úgy döntött, hogy Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye által nyújtott támogató szolgáltatás teljes feladatmutatóját 2018. január 1-jétől átadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (1125 Budapest, Szarvas Gábor út 58-60.) részére.

VII. 2.5. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

VII.2.5.1. A családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családsegítés keretében biztosítani kell a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését, a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését, a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalmozással és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan

rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását, a családon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő, családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat. A családsegítés keretében végzett tevékenységnek - mások személyiségi jogainak sérelme nélkül - a szükséges mértékig ki kell terjednie az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

VII.2.5.2. A gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése, a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése, a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezése, szabadidős programok szervezése, hivatalos ügyek intézésének segítése.

A szolgáltatás feladata továbbá

- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése, meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása, tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve azokban a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: szociális segítőmunka) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, elősegíteni a családi konfliktusok megoldásának, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében, kezdeményezni egyéb gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, pedagógiai szakszolgálatok önkéntes igénybevételét szükség esetén személyes közreműködéssel.

VII.2.5.3. Család- és Gyermekjóléti Központ

A járasszékhely település lakosságszámtól függetlenül **köteles Család- és Gyermekjóléti Központot működtetni**, ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

2016. január 1-jétől Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye szakmai és szervezeti szempontból önálló intézményegységeként **Család- és Gyermekjóléti Központot és annak - Pápa város lakosságát ellátó - külön egységeként Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot működtet.**

A gyermekjóléti központ általános szolgáltatási feladatain túl

- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére.

- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, valamint a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében utcai és - a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát, kapcsolattartási ügyeletet, - kórházi szociális munkát, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot biztosít, jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást nyújt, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát tart.
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét.
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.
- a jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját, szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához.

VII.2.5.4. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató, a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működtethető. A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeként működteti. A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

A gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő rendszer (a továbbiakban: jelzőrendszer) működtetése körében

- a család- és gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezeteket felhívja jelzési kötelezettségük írásban - krízishelyzet esetén utólagosan - történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatás megtételére,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről, fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot, és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- a jelzőrendszeri szereplők együttműködésének koordinálása érdekében esetmegbeszélést szervez, az elhangzottakról feljegyzést készít, éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít, és a kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében folyamatos kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

Szociális segítőmunka keretében

- segíti az igénybevevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- az igénybevevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja annak saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgáltatásban dolgozók együttműködését. Az eset szerinti aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember és a család- és gyermekjóléti központ bevonásával, a közös problémadefiniálás, a vállalt feladatok tisztázása, a segítő folyamat együttes megtervezése érdekében esetmegbeszélést, illetve - az előbbieket mellett - a család problémában, illetve a megoldásában érintett tagjainak, a lehetséges támaszt jelentő személyeknek, továbbá korától, érettségétől függően az érintett gyermeknek a részvételével esetkonferenciát szervez. A szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét, és közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.

Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családot veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban,
- segíti a gyermeket, illetve családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából

- olyan szabadidős és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokon való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek aránytalan nehézséget okozna,
- kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél a programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről, a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít, és a gyámhivatal felkérésére a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet alapján tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás	Szolgáltatást felkeresők (fő) 2015. szolgálat 2016,2017- szolgálat központ	Gondozott családok száma 2015. szolgálat 2016,2017-szolgálat központ	Családlátogatás (eset) 2015. szolgálat 2016,2017-szolgálat központ	Esetkezelések (alkalom) 2015. szolgálat 2016,2017-szolgálat központ
2015.	1760	415	3135	8209
2016.	1890/869	233/418	2852/2187	6469/5466
2017. (11.30-ig)	2049/754	273/423	1986/1118	5429/4257

VII. 2.6. Nappali ellátás

A nappali ellátás alapvetően nyitott, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási forma, amely háttérét adhatja települési szinten az alapszolgáltatások összekapcsolásának és ezáltal intézményi formaként történő megjelenésének.

VII. 2.6.1. Idősek Klubja

Az Idősek Klubja szolgál a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek és a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve személyek nappali ellátására.

VII. 2.6.2. Fogytékosok Nappali Intézménye

A Fogytékosok Nappali Intézménye 2000-től működik, az önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra képes, de felügyeletre szoruló fogyatékkal élő személyek részére nyújt ellátást.

Az intézmény

- biztosítja részükre a napközbeni tartózkodást, a társas kapcsolatok kialakítását, személyiségük és készségük-képességük fejlesztését, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítését, elősegítve ezzel az önálló életvezetést és életminőségük javulását,
- igény szerint szervezi az étkezésüket,
- támogató szolgáltatás keretében oldja meg napi szállításukat, ami a hozzátartozók számára nagy segítséget nyújt, hiszen nem minden család rendelkezik a szállításukhoz megfelelő gépjárművel,
- lehetőség nyújt fejlesztő foglalkoztatásban való részvételre.

VII. 3. Szakosított ellátási formák

VII. 3.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

VII. 3.1.1. Időskorúak Gondozóháza

Időskorúak Gondozóházában azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek ellátása biztosított, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

VII. 3.1.2. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

Az önkormányzat Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállását működtet azok számára, akiknek a lakhatása más módon nem biztosított. Az ellátottak szociális és mentális gondozása elősegíti a társadalomba való visszailleszkedésüket.

VII. 3.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmények

VII. 3.2.1. Idősek Otthona

Az idősek otthona működtetését az önkormányzat **önként vállalt feladatként** látja el. Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi háromszori étkezéséről, szükség szerint ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, jogszabály szerinti egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásáról gondoskodik a bentlakásos intézmény.

Az idős személyek esetében – akiknél a demencia körébe tartozó kórkép került megállapításra – az intézményen belül intenzív gondozást biztosító „demens” részleget alakítottak ki a Barát u. 4-6. szám alatti telephelyen. A gondozási munkában az ápolási és egészségügyi ellátáson kívül fontos feladat a mentálhigiénés gondozás, az ellátottak testi-lelki egyensúlyának megtartása.

Az Egyesített Szociális Intézményben 2016. és 2017. évben ellátásban részesülőkről szóló kimutatást az 1. melléklet, a 2017. október 31-i gondozotti létszámot és a várakozók számát a 3. melléklet tartalmazza.

VIII. ELEMZÉSEK

A különböző elemzések – csakúgy, mint a szükségletfelmérések – az integráltan működő Egyesített Szociális Intézmény Idősek Otthona vonatkozásában készültek.

VIII.1. PEST-elemzés (környezetelemzés)

Politikai és jogi tényezők: Az országgyűlés az elmúlt években gyakran módosította az Szt.-t és a végrehajtási rendeleteket. A törvények indoklásából is megállapítható, hogy a szociális szolgáltatások vonatkozásában igyekeznek az **otthonközeli ellátásokat** megerősíteni annak érdekében, hogy az ellátott minél tovább otthonában maradjon és ne a bentlakásos intézményi ellátást vegye igénybe. Lehetőséget biztosít az egyes intézményi szolgáltatások **integrált szervezeti formában történő** megszervezésére. Meghatározza, hogy mely szervek kötelesek a személyes gondoskodás megszervezésére, melyek az intézmény fenntartójának feladat- és jogkörei.

A szolgáltatások nyújtását a szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzéshez köti. A törvény lehetőséget biztosít egyes szolgáltatások ellátási szerződéssel történő ellátására, **preferálva az egyházi, vagy más, nem állami intézmények szerepvállalását** is a rendszerben.

A törvény-tervezeteket, módosítási javaslatokat az elfogadást megelőzően társadalmi vitára bocsátják, lehetőséget adva ezzel a véleményformálásra. Jogszabály alapján nemcsak a törvényekhez, de az önkormányzati rendelethez is előzetes hatásvizsgálatot kell készíteni.

Az idősek otthona szolgáltatást - amely nem kötelező - az önkormányzat továbbra is fenntartotta. Kérdés, hogy a város által fenntartott intézmény jogi helyzete miként változik, átadásra kerül-e más fenntartó részére.

Gazdasági tényezők: közvetlenül érintik az intézményt. Az intézmény működési forrásai a központi költségvetési hozzájárulás, az intézményi bevételek (térítési díjak) és az önkormányzat által a működéshez biztosított saját forrás. A többszámú finanszírozás érdekében ki kell használni a pályázati forrásokat. Ezeken túlmenően évente 10-15 millió forint származik hagyatékából, testvérvárosi adományokból (cél megjelölésével), valamint alapítványi támogatásból.

Az önkormányzat rendeletében meghatározza az intézményi térítési díjat, de a **személyi térítési díjra** vonatkozó szabályok (költőpénz meghagyása, az ellátást igénylőre vonatkozó jövedelemhányad megállítása) korlátozhatják a bevételek növekedését.

Az önkormányzat a Vörösmarty utcai Otthonház apartman részlegén 21 férőhelyre, a Teveli úti otthonház 31 férőhelyére belépési hozzájárulást vezetett be. A várakozók száma nem csökkent a két telephelyen. A tartós bentlakásos ellátást igénybe vevők körében a teljes térítési díjat megfizető ellátottak száma (49,6 %) az előző évhez képest stagnált.

A minimum személyi és tárgyi feltételeket mindenképpen biztosítani kell, mert ennek hiányában az intézmény nem működhet. A kiadások jelentős részét teszik ki a bérek és járulékok költségei.

Társadalmi tényezők: a város demográfiai mutatói nem térnek el az országos tendenciától, magas a 60 év felettek száma. Az idősök otthona ellátást 4 órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkezők vehetik igénybe. Ebből következik az a tény, hogy rosszabb egészségi állapotban kerülnek be az ellátórendszerbe és sajnos rövidebb ideig is gondozhatóak. A férfiak átlag életkora 3-4 évvel alacsonyabb a nőknél, így magasabb a női ellátottak száma.

Az integrált intézmény átjárható, a szolgáltatások egymásra épülnek, a házi segítségnyújtást szükség esetén az Időskorúak Gondozóházában, majd az Idősök Otthonában való elhelyezés követi. Napjainkban nem jellemző a többgenerációs együttélés, így a családtagok nem tudják az idős hozzátartozóikat gondozni. A fizetés nélküli szabadság lehetősége ugyan létezik, de csak nagyon ritka esetben kéri a hozzátartozó ápolása céljából, hiszen hosszú távon a munkahely elvesztéséhez vezethet. A települési ápolási támogatás összege olyan alacsony, hogy a család megélhetését veszélyeztetheti és ezek a problémák a szociális szféra más területén kerülnek felszínre.

Technológiai tényezők: az intézmény alapvető infrastruktúrája megfelelő színvonalú, pályázatok és támogatások segítségével a jövőben is szinten tartható, vagy tovább javítható. Minden pályázatban külön figyelmet fordítottak a számítógéppark korszerűsítésére, az intézmény munkáját megkönnyítő programok megvásárlására.

Az információ áramlást a különböző helyi és megyei médiumok, honlapok is segítik: www.papa.hu, www.papa-ma.hu, Pápai Hírlap, Pápa Városi Televízió.

VIII.2. SWOT-analízis

Lényege a közvetlen környezet és a belső helyzet átfogó, jövőorientált elemzése. Gondolkodási, elemzési rendszer, amely a külső környezeti tényezőket és a belső intézményi adottságokat összeveti és ezzel meghatározza a szervezet erősségeit és gyengeségeit a piaccal való összefüggésükben.

ERŐSSÉGEK

- sokszínű, komplex szociális ellátás, szakmai felkészültség,
- erős kapcsolat az alapellátással, kórházzal,
- szakmai elhivatottság, jó intézményi menedzsment,
- jó helyzetfelismerő képesség,
- pályázatokon való aktív részvétel,
- szolgáltatói szemlélet,
- egyéni szükségleteknek megfelelően átjárhatóság, rugalmasság,
- továbbképzéseken való részvétel,
- civil és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel, testvérvárosokkal való rendszeres kapcsolat,
- önkéntesek bevonása.

GYENGESÉGEK

- a finanszírozás elégtelensége,
- a szociális ágazat érdekérvényesítő képessége, presztízse gyenge,
- a szociális szakma megbecsültségének hiánya, mely kihat az intézmény dolgozóira,
- a jogszabályi környezet a 4 órán túli ápolási szükségletet és demens ellátást preferálja,
- szakdolgozók egészségügyi ismereteinek hiánya az oktatási rendszer változása miatt,
- az alapszolgáltatások rendszere nem csökkenti a bentlakásos ellátási forma iránti igényt,
- jogszabályi módosítások gyakorlati alkalmazása esetenként nehézségekbe ütközik,
- az infrastruktúra kissé elavult.

LEHETŐSÉGEK

- a helyi média érzékenysége a szociális ellátórendszer irányába,
- az egészségügyi és szociális ellátórendszer együttműködése,
- a folyamatos továbbképzéssel a szakmai ismeretek bővítése, készségek, képességek javítása,
- a csapatépítő- és személyiségfejlesztő tréningek,
- a partnerkapcsolatok ápolása, bővítése,
- a pályázatok további kihasználása,
- a szakmai konferenciák megrendezése,
- publikáció, széleskörű tájékoztatás,
- újabb civil szervezetekkel való kapcsolat felvétele, további erősítése,
- társadalmi szemléletváltás elősegítése,
- szolgáltatások átadása más piaci szereplőknek,
- együttműködési szerződések kötése.

VESZÉLYEK

- folyamatosan változó jogszabályok,
- a szociális ellátórendszer területén az infrastrukturális fejlesztések elmaradása,
- bürokrácia növekedése a hivatalos ügyek intézésénél, adminisztrációs leterheltség miatt csökken az ellátottakra fordított idő,
- ugyanazon a „piacon” több szereplő jelenik meg (állami, nonprofit, profitorientált szervezetek),
- kiegészi szindrómák jelentkezése,
- pályaelhagyás,
- társadalmi-, gazdasági folyamatok miatt a jövőkép bizonytalansága,
- központi költségvetési támogatás csökkenése a minőség romlásához vezethet,
- előregedő társadalom,
- hospitalizálódás.

VIII.3. Porter 5 tényezős modell

A versenystratégia nem más, mint azoknak a kulestényezőknek (erősségek és gyengeségek, gazdasági és társadalmi lehetőségek és fenyegetések, a megvalósításban szerepet játszó személyek érdekei, átfogó társadalmi követelmények) a mérlegelése, melyek megszabják az elérhető teljesítmények határait. A jelenlegi gazdasági helyzetben csak az szerezhetsen versenyelőnyt, aki rugalmasan és gyorsan képes reagálni és megfelelően alkalmazkodni.

A versenyt **5 fő tényező** határozza meg:

- 1) **Új versenytársak piacra lépésének veszélye:** a szociális ágazatban leginkább az egyházi fenntartású szolgáltatók megjelenése jelenti a legnagyobb kihívást.

- 2) **Ágazati verseny:** Azonos szolgáltatások esetén a szolgáltatók mindig riválisai egymásnak, minél több a szereplő, a verseny annál kielezettebb.
Védelmet jelent az intézménynek a versenytársakkal szemben az, hogy az ellátásban már részesülők elégedettek a szolgáltatás minőségével, nagyfokú bizalom alakult ki az ellátott és gondozója között. A szolgáltatás kiszámítható, szükség esetén az integrált intézmény másfajta ellátást is tud biztosítani, hiszen a szolgáltatások egymásra épülők és átjárhatóak. Ez olyan előny, amelyet az intézmény tartósan fenn tud tartani és a versenytársak nem tudják ellensúlyozni.
- 3) **Helyettesítő termék:** Felvetődik, hogy egy terméket mennyire tud helyettesíteni egy másik termék. Valójában a termék (szolgáltatás) ugyanaz a jogszabály erejénél fogva, ugyanakkor a szakmai tartalmában, minőségében lehetnek olyan eltérések, ami miatt a vevők (ellátást igénylők) a számukra jobbat fogják választani a szolgáltatók közül.
- 4) **Szállítók:** az intézmény a szolgáltatás térítési díjánál a lehető legmagasabb díjat szeretné elérni, de másik piaci szereplők megjelenésének, az ellátottak jövedelmi viszonyainak valamint a helyi politikai érdekek figyelembe vételével az alkupozíciója közepes, pedig olyan szolgáltatása van, amely az ellátottnak nagyon fontos.
- 5) **Vevő:** Az ellátást igénybe vevő jó minőséget akar, de lehetőleg alacsony áron. A szolgáltatók eltérő minőségű szolgáltatást nyújtanak, eltérő áron. Amennyiben a vevő jól informált, akkor nő az alkupozíciója.

Az Egyesített Szociális Intézmény arra összpontosít, hogy a piacon jelentő szolgáltatásai valamiben különlegesen legyenek az ellátottak számára. A sikeres megkülönböztetés esetében kialakulhat egy „hűség” az intézmény felé, amely védelmet nyújt a piaci versenyben. Emellett igyekszik egy szűkebb „piaci rétegre” – az idősekre – koncentrálni a város területén, így ebben a szegmensben piacvezetővé vált.

VIII.4. BCG-mátrix

Használatával választ kapunk arra, hogy az intézmény szolgáltatásai közül melyik vagy melyek iránt a legnagyobb a kereslet. Azt is ábrázolja, hogy az intézmény helyzete megengedi-e a fejlesztést.

1. **Sztár szolgáltatás:** a kereslet folyamatos a szolgáltatás iránt. A fejlesztések érdekében az intézmény igyekszik a pályázati lehetőségeket kihasználni. A belépési hozzájárulás bevezetése nem csökkentette a szolgáltatás iránti igényt.
2. **Kérdőjeles szolgáltatás:** nő a kereslet irántuk, de az intézménynek nincs lehetősége arra, hogy fejlesszen. Ide tartozik az átmeneti elhelyezést nyújtó Időskorúak Gondozóháza, azért, mert az Idősek Otthonánál alacsonyabb személyi térítési díjat lehet megállapítani. A kevesebb bevétel mellett ugyanolyan minőségű szolgáltatást kell nyújtani, mint a tartós bentlakásos Idősek Otthonában.

Ebben a jogszabályi környezetben nem gazdaságos az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény fenntartása, ugyanakkor az idősek otthona szolgáltatás biztosítása Pápa Város Önkormányzatának nem kötelező feladata. Mégis inkább az utóbbi további működtetése a pozitívabb, mert megvan rá az igény, kivítva a szolgáltatás a presztízsét, magasabb a személyi térítési díj, másrészt pedig a város érdeke is ezt kívánja.
3. **Fejőstehen szolgáltatások:** jól bejáratott szolgáltatások, amelyeket az intézmény már régóta kínál, de a kereslet irántuk egyre inkább csökken. A férőhelyek kihasználtságát folyamatosan figyelemmel kell kísérni annak érdekében, hogy a szükséges intézkedéseket időben meg lehessen tenni.

Az **Idősek Klubja** nappali ellátást nyújt 40 engedélyezett férőhelyen. Az ellátási forma feladata a hiányzó családi gondozás pótlása, az igénybe vevők szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények között egyedüllétének megszüntetése, izolációjának elkerülése, a tétlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapotának figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségleteinek biztosítása

A fenntarthatóság érdekében meg kell keresni a lehetőséget az önköltség csökkentésére (amely maga után vonja az alacsonyabb intézményi térítési díjat), illetve dönteni kell a férőhelyek csökkentéséről is.

Az Idősek Klubja kihasználtsága továbbra is alacsony, mely annak tulajdonítható, hogy az idősek elsősorban az otthonközeli ellátásokat veszik igénybe pl. házi segítségnyújtást, étkeztetést, másodsorban a család, mint természetes támasz segítségével oldják meg a gondozást. Fontos szerepet játszik, hogy a szolgáltatásért térítési díjat kell fizetni. Tapasztalat, hogy az állapot romlásával azonnal a bentlakásos ellátás lehetősége kerül előtérbe. Ilyenkor a gondozási szükséglet eléri a 4 órán túli gondozást-ápolást.

Az intézményen belüli szolgáltatások átjárhatósága az integrált intézmény előnye, sajnos a nappali ellátási forma még is háttérbe szorult. A szolgáltatás menedzselése érdekében mindent megtesz az intézmény, a bentlakásos elhelyezési kérelem benyújtásakor minden esetben tájékoztatás kapnak az érintettek a nappali ellátásról, emellett a különböző fórumokon, nyugdíjas egyesületeknél tartott tájékoztatón is felhívja a figyelmet a szolgáltatásra.

- 4. Döglött kutya szolgáltatás:** viszonylag alacsony a kereslet iránta, az intézmény alig tudja fenntartani. Jelenleg a támogató szolgáltatás átadása indokolt más szolgáltató részére, hiszen a feladat ellátásához a személyi feltételeket sem tudja az intézmény biztosítani.

IX. FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK EGYES SZINTJEIN

Az Szt. alapján a személyes gondoskodás megszervezése a települési önkormányzat feladata, a törvény meghatározza a kötelezően biztosítandó ellátási formákat az állandó lakosok számától függően. Ezt figyelembe véve Pápa Város Önkormányzata széleskörű **ellátórendszer kiépítésére** törekedett, ami természetesen nem azt jelenti, hogy valamennyi szolgáltatást biztosítani tudja és a felmerülő szükségletet teljes mértékben ki tudná elégíteni.

IX.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében elvégzendő feladatok

A jogszabályi változások figyelembevételével a korábbi gyakorlatnak megfelelően évente több alkalommal is indokolt a helyi szociális ellátásokra vonatkozó rendeletek felülvizsgálata és módosítása, a lakossági tájékoztatás rendszerének szinten tartása: hirdetmény, Pápa Városi Televízió, Pápai Hírlap, Önkormányzat honlapja útján.

IX.2. Az Egyesített Szociális Intézmény szolgáltatásaival kapcsolatosan – a koncepcióval összhangban - már megvalósult és lehetséges változások

A működtetéshez szükséges forrásokat – a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kivételével – az ellátottak által befizetett térítési díjak, a központi költségvetésben meghatározott normatíva és az önkormányzat biztosítja.

A hatékonyabb és gazdaságosabb működtetés legfőbb problémája, hogy az intézmény a tevékenységét több telephelyen végzi, amely nagymértékben növeli a fenntartási költségeket és az önköltséget is.

A személyi kiadások vonatkozásában az okoz jelentős kiadást, hogy jogszabály határozza meg minden ellátásra kiterjedően a személyi minimumfeltételeket, amelynek hiányában az engedélyező hatóság az engedélyest törli a szolgáltatói nyilvántartásából.

A bevételeket korlátozza egyrészt a központi költségvetési támogatás, másrészt pedig a megállapítható térítési díjakra, valamint az ellátottak által fizetendő személyi térítési díjakra vonatkozó jogszabályi háttér. A gazdaságosabb működés érdekében elsődleges feladat a szolgáltatások kevesebb telephelyen – ebben történt is előrelépés -, kisebb alapterületen történő ellátása, amely működési és szervezeti átszervezést is jelent.

IX.2.1. Idősek Otthona

2008. december 31-én az Idősek Otthonába összesen 127 fő, 2017. október 31-én 106 fő várakozott felvételre, melyből 93 fő rendelkezik az előírt gondozási szükséglettel.

Az Idősek Otthonában történő elhelyezés összemosódik az egészségügyi ellátással, hiszen egyre rosszabb állapotban költöznek be az intézménybe az ellátottak. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő struktúrájában 135 a krónikus ágyak száma, az itt ellátott betegek egy része is időotthoni elhelyezésre várakozik.

Az Szt. rendelkezései alapján a fenntartó önkormányzat 2015. május 1-jétől meghatározta azokat a férőhelyeket, amelyek betöltése esetén belépési hozzájárulást kell fizetni, mely az Idősek Otthona telephelyei közül a Vörösmarty utcai Otthonház apartman részlegén 27 férőhelyet, a Teveli úti otthonházban 31 férőhelyet érintett.

A belépési hozzájárulás bevezetése nem csökkentette a várakozók számát, a rendelkezés hatályba lépése óta 35 fő foglalta el a férőhelyét.

IX.2.2. Időskorúak Gondozóháza, Idősek Klubja

A két szolgáltatás az Árok u. 7. szám alatti ingatlanban működött, az Időskorúak Gondozóháza 25, az Idősek Klubja pedig 50 férőhellyel. A gazdaságosabb működtetés érdekében a telephely megszűnt és a férőhelyek csökkentésével egyidejűleg a Barát u. 4-6 telephelyre költözött. Az **Idősek Klubjának** a 40 főre csökkentett férőhely ellenére is alacsony a kihasználtsága, vagy tovább kell a férőhelyet és a térítési díjat csökkenteni, vagy más szolgáltatóval kötött szerződés útján kell ellátni a feladatot.

IX.2.3. Családok Átmeneti Otthona

Az önkormányzat feladat-ellátási szerződést kötött a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel a **Családok Átmeneti Otthona** szolgáltatás nyújtására 14 fő férőhelyen, így 2011-től a szolgáltatás a Kánaán-Házban működik.

IX.2.4. Fogyatékosok Nappali Intézménye

A 20 férőhellyel rendelkező **Fogyatékosok Nappali Intézménye** jelenleg a Pápa, Komáromi út 14. szám alatti ingatlanban működik. Az önkormányzat szem előtt tartva a gazdaságos működtetés követelményét az elmúlt időszakban is igyekezett csökkenteni az integrált intézmény telephelyeinek számát úgy, hogy egy ingatlanban több szolgáltatást helyezett el. Pápa Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a TOP-4.2.1-15 kódszámú Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése című felhívásra. A Magyar Államkincstár Veszprém Megyei Igazgatóságának vezetője a pályázatot 150 000 000 forint összegű támogatásra érdemesnek ítélte. A megvalósítást követően a Család- és Gyermekjóléti Központ és a Család- és Gyermekjólét Szolgálat mellett a Fogyatékosok Nappali Intézménye egy telephelyen, a belvárosban nyer elhelyezést.

IX.2.5. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása

Az intézmény 2012-ben az Európai Szociális Alaphoz, "Hajléktalan szálló korszerűsítése és bővítése Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézményénél" címmel pályázatot nyújtott be, melyen 2013 májusában 90.934.120,- Ft támogatást nyert. A projekt célja, hogy Pápa Város Önkormányzata által fenntartott és az Egyesített Szociális Intézmény keretében működő Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása ellátási tevékenységének korszerűsítése, az ellátás szakmai, technikai hátterének javítása megvalósuljon. A szálló létszámának bővítésével az időszakos hajléktalan ellátás megszűnt, hiszen az átalakított épület egész évben helyet tud biztosítani azok számára is, akik ezt az ellátási formát csak időszakosan vették igénybe. Az energetikai fejlesztés megvalósítása elősegítette a közüzemi díjak csökkenését és ez által gazdaságosabbá vált az ellátás.

X.

A SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK RENDSZERE A SZOCIÁLIS TÖRVÉNY ALAPJÁN

Az önkormányzat feladata a hiányzó ellátási formák biztosítása, melyről gondoskodhat önállóan, saját fenntartásában működő szolgáltató, vagy intézmény fenntartásával, de lehetővé teszi a jogszabály azt is, hogy egy külső szolgáltatóval kötött ellátási szerződés révén, vagy a szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel tegyen eleget kötelezettségének. Megállapítható, hogy a nappali ellátás és az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények vonatkozásában is vannak **hiányosságok**.

A jelenleg hiányzó kötelező ellátási formákat az önkormányzatnak nem gazdaságos működtetni, mert alacsony a központi költségvetési támogatás és **nincs rá megfelelő számú igény**. Alacsony férőhelyszám mellett is biztosítani kell a minimum személyi és tárgyi feltételeket. Ha mégis vállalja a feladatellátást, úgy pénzeszközöket von el a többi, egyébként jól működő és növekvő kihasználtságot mutató szolgáltatásoktól. Feladat-ellátási szerződés megkötésével is biztosítható a feladatellátás, de az alapítványok, egyházi fenntartási intézmények is a lehető leggazdaságosabb működtetésre törekszenek és vannak olyan intézményi ellátások, amelyet nem preferálnak.

SZOLGÁLTATÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

Szolgáltatás megnevezése	kötelező/ nem kötelező feladat	biztosított/nem biztosított
ALAPSZOLGÁLTATÁSOK		
étkeztetés	kötelező	biztosított
házi segítségnyújtás	kötelező	biztosított
családsegítés	kötelező	biztosított
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	nem kötelező (állami feladat)	biztosított szerződés alapján
fejlesztő foglalkoztatás	nem kötelező	biztosított
támogató szolgáltatás	nem kötelező (állami feladat)	biztosított pályázat alapján
nappali ellátás		
- idősek klubja	kötelező	biztosított
- hajléktalanok nappali ellátása	kötelező	nem biztosított
- fogyatékosok nappali ellátása	kötelező	biztosított
- pszichiátriai betegek nappali ellátása	kötelező	nem biztosított

SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK		
ápolást, gondozást nyújtó intézmény - idősok otthona	nem kötelező	önként vállalt
átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény - idősokorúak gondozóháza - éjjeli menedékhegy - hajléktalan személyek átmeneti szállása	kötelező kötelező kötelező	biztosított nem biztosított biztosított

XI. A KONCEPCIÓBAN FOGLALTAK VÉGREHAJTÁSÁTÓL VÁRT EREDMÉNYEK

A gazdaságosabb működést eredményező intézkedéseken (férőhelyek csökkentése, telephelyek megszüntetése, térítési díjak felülvizsgálata, önköltség mérséklése, szerződéssel történő feladatellátás, pályázati források kihasználása) túlmenően jelenleg nehéz a jövő feladatainak meghatározása, hiszen további jogszabályváltozások várhatók.

Ebben a változó környezetben jelenleg azokat a megfogalmazott erősségeket és lehetőségeket kell az intézménynek kihasználni, amelyek nem csak a gazdasági, politikai helyzettől és a jogszabályoktól függenek.

Elvárásként fogalmazódik meg:

- az alapelvekben rögzítettek érvényesülése,
- szolgáltatói szemlélet,
- rugalmasság,
- szakmai felkészültség,
- a szociális szolgáltatások, szükségletek és költségek kiszámíthatósága,
- a tudatos és tervezhető ágazati szolgáltatás- és minőségfejlesztés,
- a ráfordítások és források harmonizálása,
- a hatékonyság növelése,
- a különböző érdekesoportokkal való eredményes egyeztetés és annak beépítése a döntéshozatali mechanizmusba,
- a szolgáltatások színvonalának megtartása,
- civil és egyházi szervezetekkel, oktatási intézményekkel való rendszeres kapcsolat,
- újabb civil szervezetekkel való kapcsolat további erősítése,
- önkéntesek bevonása,
- szolgáltatások átadása más piaci szereplőknek,
- fegyelmezett gazdálkodás,
- a pályázati források minél szélesebb körű igénybevétele a jövőben is, melyhez szükség esetén a pályázati önrészt az önkormányzat mindenkor éves költségvetésében kell biztosítani.

Az elmúlt évek során elnyert pályázati források segítségével megvalósult célokat a 4. melléklet tartalmazza.

K I M U T A T Á S

az Egyesített Szociális Intézményben ellátásban részesülőkről

Sz.	Intézmény típusa	Ellátottak száma									
		2015. évben					2016. évben				
		megszűntek		új felvétel	december 31-én	megszűntek		új felvétel	december 31-én		
		meghalt	kilépett			meghalt	kilépett				
1	Idősek Otthona	39	5	49	136	43	0	41		134	
2	Idősek Gondozóháza	10	12	23	20	2	12	14		20	
3	Idősek Klubja	1	5	6	19	3	5	6		17	
4	Hajléktalanok Átmeneti Szállása	2	19	16	22	-	26	24		20	
5	Fogyatékosok Nappali Intézménye	-	1	5	24	-	2	4		26	
6	Szociális étkeztetés	21	59	69	227	21	33	61		234	
7	Házi segítségnyújtás	18	30	50	95	15	16	51		115	
8	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	16	12	23	135	12	6	19		136	
9	Támogató szolgáltatás	1	1	9	39	4	2	8		41	
	Összesen	108	144	250	717	100	102	228		743	

A szociálpolitikai feladatok éves előirányzata és ellátottak száma

Segélytípus	Előirányzat (Ft)	2017.10.31.-ig felhasznált (Ft)	Maradvány (Ft)	Ellátásban részesülők
Rendkívüli települési támogatás	28.600.000	17.197.500	11.402.500	775 család 1680 eset
Települési gyógyszer-támogatás	26.000.000	19.561.000	6.439.000	291 fő
Települési lakhatási támogatás	29.400.000	19.605.500	9.794.500	411 fő
Települési ápolási támogatás	18.800.000	11.382.900	7.417.100	36 fő
Köztemetés	3.500.000	2.413.769	1.086.231	22 fő
Temetési kölcsön	300.000	60.000	240.000	1 fő
Háztartási hulladékra vonatkozó díjkedvezmény	1.800.000	556.467	1.243.533	77 család
Gyermekétkeztetési kedvezmény	1.100.000	619.949	480.051	19 fő
Tankönyvtámogatás	100.000	0	100.000	0 fő
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	11.000.000	4.393.000	6.607.000	682 gyermek
ÖSSZESEN	120.600.000	75.790.085	44.809.915	

**Az Egyesített Szociális Intézmény
gondozotti létszáma és az ellátási formákra várakozók száma
2017. október 31-én**

Ellátási forma megnevezése	Engedélyezett férőhely (fő)	Tárgyhó utolsó napján ellátásban részesül (fő)	Várakozók száma (fő)
IDŐSEK OTTHONA Barát utca 3.	49	49	37 ebből igazolással rendelkezik: 31
IDŐSEK OTTHONA Barát utca 4-6.	15	14	5 ebből igazolással rendelkezik: 5
IDŐSEK OTTHONA Teveli út 3.	31	31	11 ebből igazolással rendelkezik: 11
IDŐSEK OTTHONA Vörösmarty utca 12.	42	42	53 ebből igazolással rendelkezik: 46
IDŐSKORÚAK GONDOZÓHÁZA	20	19	19
IDŐSEK KLUBJA	40	15	-
HAJLÉKTALAN SZEMÉLYEK ÁTMENETI SZÁLLÁSA	28	23	-
FOGYATÉKOSOK NAPPALI INTÉZMÉNYE	20	25	-
SZOCIÁLIS ÉTKEZTETÉS		201	-
HÁZI SEGÍTSÉGNYÚTÁS		103	-
JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS		96	-
TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁS		41	-

KIMUTATÁS
az Egyesített Szociális Intézmény működéséhez és fejlesztéséhez elnyert pályázatokról

Év	Pályázat tárgya	állami támogatás /e Ft/
2008	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága Idősek Klubja foglalkoztatásához eszközök, anyagok vásárlásának támogatása	50
2008	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága "Hátrányos helyzetű gyermekek, és családjaik részére autóbusz kirándulására a Balatonra"	70
2008	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága, táboroztatásra	30
2008	Hajléktalanokért Közalapítvány "Közterületeken élők ellátása, krízis férőhelyek működtetése"	666
2009	Vp. Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága kirándulás a Balatonra	70
2009	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága "Szűkebb hazánk a Bakony megismerése"	90
2010	Támogató szolgáltatás fejlesztése (gépkocsi akadálymentesítése, átalakítása, informatikai fejlesztés, eszközbeszerzés)	500
2010	Veszprém Megyei Önkormányzat Szociális és Gyermekvédelmi Bizottsága "Hátrányos helyzetű gyermekek, és családjaik részére autóbusz kirándulás a Balaton térségébe"	51
2012	"Hajléktalan szálló korszerűsítése és bővítése Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézményénél"	90.934
2013	Nyári napközis tábor hátrányos helyzetű gyermekek számára című pályázat	167
2016	A Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvény 3. melléklet II.3.d) pontja: a Szociális szakosított ellátást és a gyermekek átmeneti gondozását szolgáló önkormányzati intézmények fejlesztése, felújítása támogatására	14.699
2017	A TOP-4.2.1-15 számú Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézményében	150.000

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETŐ

I. CÉLOK FELADATOK ALAPELVE	2
I.1. A szolgáltatástervezési koncepció célja	2
I.1.1. Fő célkitűzése	2
I.2. A koncepció feladata	2
I.3. Alapelvek és értékek	2
II. HELYZETELEMZÉS	3
II. 1. Pápa város demográfiai adatai	3
II. 1.1. Lakónépesség életkor és nemek szerinti megoszlása	3
II. 1.2. Öregedési index	4
II.2. Köznevelési intézmények	4
II.3. Egészségügyi ellátórendszer	5
II.3.1. Egészségügyi alapellátás	5
II.3.1.1. Ügyeleti ellátás	5
II.3.1.2. Területi és iskolavédőnői ellátás	5
II.3.2. Felvilágosító programok, egyéni tanácsadás	6
II.3.3. Fekvőbeteg ellátás	6
II.4. Foglalkoztatottsági helyzet	7
II.4.1. A nyilvántartott álláskereső (fő) Pápa városban	7
II.4.2. A munkaképes korú népesség (15-64 évesek) és a relatív mutató*	
Pápa városban január 1-jén	7
II.4.3. Aktív korúak ellátásában részesülők	8
II.4.4. Aktív korúak ellátásában részesülők közül közfoglalkoztatásban résztvevők	8
III. SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOK	8
III.1. Egyesített Szociális Intézmény férőhelyei, szolgáltatásai	8
III.2. Szociális alap- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők	9
IV. EGYHÁZAK, ALAPÍTVÁNYOK, CIVIL SZERVEZETEK, ÖNKÉNTESÉK	9
V. IDŐSKORÚAK SZOCIÁLIS ELLÁTÁSÁÉRT ALAPÍTVÁNY	12
VI. A VÁROS SZOCIÁLPOLITIKÁJÁNAK FŐBB JELLEMZŐI	13
VII. AZ ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉG TELJESÍTÉSÉNEK HELYZETE	13
VII. 1. Pénzbeli és természetbeni ellátások	13
VII.1.1. Központi költségvetés terhére megállapított támogatási formák	13
VII.1.2. Önkormányzat saját költségvetése terhére megállapított egyéb támogatási formák	14
VII. 2. Szociális alapszolgáltatások	14
VII. 2.1. Étkeztetés	14
VII. 2.2. Házi segítségnyújtás	14
VII. 2.3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	15
VII. 2.4. Támogató szolgáltatás	15
VII. 2.5. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás	15

VII. 2.5.1. A családsegítés	15
VII. 2.5.2. A gyermekjóléti szolgáltatás	16
VII. 2.5.3. Család- és Gyermekjóléti Központ	16
VII. 2.5.4. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat	17
VII. 2.6. Nappali ellátás	19
VII. 2.6.1. Idősek Klubja	19
VII. 2.6.2. Fogyatékosok Nappali Intézménye	19
VII. 3. Szakosított Ellátási formák	19
VII. 3.1. Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények	19
VII. 3.1.1. Időskorúak Gondozóháza	19
VII. 3.1.2. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása	19
VII. 3.2. Ápolást, gondozást nyújtó intézmények	20
VII. 3.2.1. Idősek Otthona	20
VIII. ELEMZÉSEK	20
VIII.1. PEST-elemzés	20
VIII.2. SWOT-analízis	21
VIII.3. Porter 5 tényezős modell	22
VIII.4. BCG-mátrix	23
IX. FELADATOK, FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNA EGYES SZINTJEIN.	24
IX.1. Az önkormányzat szabályozási hatáskörében elvégzendő feladatok	24
IX.2. Az Egyesített Szociális Intézmény szolgáltatásaival kapcsolatosan – a koncepcióval összhangban – már megvalósult és lehetséges változások	24
IX.2.1. Idősek Otthona	25
IX.2.2. Időskorúak Gondozóháza, Idősek Klubja	25
IX.2.3. Családok Átmeneti Otthona	25
IX.2.4. Fogyatékosok Nappali Intézménye	25
IX.2.5. Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása	26
X. A SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOK ÉS SZAKOSÍTOTT ELLÁTÁSOK RENDSZERE A SZOCIÁLIS TÖRVÉNY ALAPJÁN	26
XI. A KONCEPCIÓBAN FOGLALTAK VÉGREHAJTÁSÁTÓL VÁRT EREDMÉNYEK	27
MELLÉKLETEK	28